

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
17:09	18:10	18:40
17:08	18:13	18:44
17:08	18:09	18:38
תל אביב		
ירושלים		
חיפה		

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

מדוע באים יסורים

מדוע באים על האדם יסורים ומה צריך ללמוד מכך?

התמיכה הנכונה

אחד הדברים שכל לב יהודי חפץ בהם באמת ובתמים, הוא להיחלץ לסייע לידיד הנתון בצרה. כל נפש יהודית שואפת לסייע לזולת, לעמוד לימין מוכר או בן משפחה, או לתמוך ביהודי הזקוק לעזרה. הרי כל אחד מאיתנו זקוק לפעמים לעזרה, אחד במימון כלכלי, ואם בכל נושא אחר. לכל אחד מאיתנו יש דאגות ומצוקות המעיבות עליו, והוא זקוק לעזרה מאחרים, שבעצם – מאוד רוצים לעמוד לימינו ולעזור לו.

הבעיה היא שלא כלנו יכולים. לפעמים ניתקל בידיד הזקוק לעזרה כספית – אך אין בכוחנו הכספי לסייע. לפעמים ניתקל במי מבני הבית או המשפחה הקרובה הזקוק לעזרה, אך אין בידינו הכישורים והידע המקצועי הרלוונטי. לא פעם ניתקל בשכן או במכר קרוב או רחוק, המתמודד עם בעיה המעיקה עליו, אך אין לנו כיצד לסייע לו. כלומר, עם כל הכבוד לרצון הטוב הקיים בכלנו, פעמים רבות מאוד אין לנו את היכולות, הכישורים או הידע המתאים, כך שהרצון לסייע נותר בגדר רצון בלבד.

הנה תגלית מרגשת ומעוררת מחשבה, שכדאי כל כך להכירה: כל אדם, באשר הוא, גם אם הוא נטול כל יכולת, תבונה או ממון, יכול לסייע לכל יהודי. כן, כל אחד מאיתנו, גם אני ואתה, יש לו במה לסייע, יש לו כיצד לעזור, יש בידינו את היכולת לתמוך. ישנה עזרה ייחודית, מקילה מאוד, מרגשת מאוד, מסייעת במאוד מאוד – שהיא בידיים של כלנו.

לעזרה הזאת יש שם, 'נושא בעול עם חברו'. יהודי רואה יהודי אחר מתמודד, דואג, לחוץ או מפוחד – הוא יכול הרב להקל עליו אם רק יטה לו אוזן, יקשיב למה שעובר עליו, יזדהה עם הכאב ויחוש את עומק המתח. כי המצוקה הקשה ביותר היא לחוש בודד מול בעיה, להרגיש לבד מול מצוקה. כשמקשיבים לחבר שבמצוקה, כשמעניקים לו את התחושה שהכאב שלו משותף לעוד אנשים – הדבר מחולל הקלה נפלאה, מעניק כוחות חדשים, ומזרים אנרגיות חדשות.

אומר דוד המלך בתהילים: כי בחנתנו אלוקים צרפתנו כצורף כסף. מה זה "כצורף כסף"? כמו הצורף שמוציא את כל הסיגים והפסולת מהכסף, והכסף יוצא נקי וטהור, כך הקב"ה מזכך את האדם מכל הצרות שלו באמצעות הייסורים, מנקה אותו מכל עוון ועבירה.

אדם אחד היה עני מרוד, נסחב הוא רעב ומודאג בבגדיו הטלואים ונבעליו המלוכלכות בבובץ, מרים את הרגל הרגל יוצאת והנעל נשארת בבובץ, נכנס לרש"ש לתנות את צערו, למה עשה לו ה' ככה, למה כה מר גורלו. הרש"ש היה עסוק בלימודו לכן המתין היהודי ליד הרש"ש, על הספסל. המתין היהודי והמתין עד שנרדם, והנה בחלומה הוא נפטר מן העולם, עולה לעולם הבא, מביאים למשקל המאזניים את העבירות שלו והמצוות שלו, והעבירות הכריעו את הכף. אמרו הדיינים במרומם, הרי היה בעל ייסורים, הוסיפו איפה לכף המצוות את הבובץ שהתבסס בו, את הייסורים שסבל. הוסיפו את הבובץ למאזניים והם התאזנו, עכשיו היו שקולים המצוות והעבירות. צעק היהודי מתוך חלום תביאו עוד בובץ עוד בובץ. והתעורר. הרש"ש שאל אותו מה רצית לשאול בני, אמר לו אין לי שאלות כבר... אילו יהודי היה יודע מעלת הייסורים היה שמח בהם!!!

מעשה ביהודי אחד שהיה עובד בבית מרזח, שחכר מהפריץ, הפריץ היה מסתדר איתו, ואם לא היה לו לשלם היה דוחה לו את התשלום לשנה הבאה, אולי ירוויח יותר. שנה אחת הפריץ היה צריך ליסוע לחו"ל ומינה אחר תחתיו, אותו ממונה היה אכזר ושונא יהודים, בסוף השנה, הגיע הזמן לשלם וליהודי לא היה כסף, לא ויתר לו הממונה, וכל תחנוני היהודי עלו בתוהו, והלקה את היהודי באכזריות רבה ארבעים מלקות. כשחזר הפריץ התחיל היהודי לבכות לו, סיפר לו מה שעשה לו האיש, כעס הפריץ ואמר לו, על כל מכה תקבל מאה זוז, על ארבעים מלקות ארבעת אלפים זוז. ועוד, אותו ממונה יש לו שמונים דונם אדמה, ארבעים דונם שלך. בא הביתה ראתה אותו אשתו בוכה, שאלה אותו מה קרה? אמר לה חבל שלא נתן לי שמונים מלקות, הייתי מקבל את כל השמונים דונם. ככה יבוא אדם לשמים ויצטער מדוע לא היו לי עוד ייסורים... שם בשמים יודעים להעריך את הייסורים, כאן לא יודעים להעריך את הייסורים. אם באים חלילה ייסורים – קבל אותם באהבה, ייסורים באים למרק את העוונות, לזכך ולטהר! שבת שלום.

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אין אדם שאין לו ייסורים, אין אדם שאין לו צרות. השאלה היא איך לקבל אותם. הבורא עולם מביא על האדם ייסורים, התפקיד של האדם הוא לדעת מה המטרה של הייסורים, ולמה באו עליו. ועל ידי כך הוא יסיק מסקנות ויפיק את התועלת שלכן ניתנו הייסורים, ואז לא יכול לייאוש. הרבה מטרות לייסורים, וניתן לדוגמא שתי מטרות מדוע באים על האדם ייסורים.

המטרה הראשונה של הייסורים, שנעשה עצירה ממהלך החיים השוטף שלנו, שנערך חשבון נפש, האם אני עושה את המוטל עלי? אני הולך בדרך שאני צריך ללכת בה? ועל ידי כך הוא יתבונן ויחזור בתשובה וממילא הייסורים ירדו ממנו. ז"א, אחד ממטרות הייסורים זה לעצור את האדם, שיעשה חשבון נפש: האם אני עושה את המוטל עלי, את התפקיד שלמענו נבראתי, או לא.

חזקיה המלך היה קודש קדשים, ואמרו חז"ל ביקש הקב"ה לעשות את חזקיה משיח! ובדורו בדקו מדן ועד באר שבע, ולא היה תינוק ותינוקת שלא היו בקיאים בדינים החמורים של סומאה וטהרה! ולעומתו היה בנו מנשה רשע גדול, רשע ומרשיע, חוטא ומחטיא את הרבים. אומרת הגמ' וכי חזקיה מלך יהודה לכל העולם כולו לימד תורה ולמנשה בנו לא לימד תורה? אלא מכל טורח שטרח בו ומכל עמל שעמל בו לא העלהו למוטב אלא יסורין. ומסופר בתלמוד הירושלמי: א"ר לוי מולא של נחושת עשו לו - סיר גדול, של נחושת המוליך חום - ונתנו את מנשה בתוכו והיו מסיקין תחתיו אש, שכיון שראה שצרתו צרה - הוא עומד להתבשל, התחיל לקרוא לכל עבדה זרה שהכיר. ראו איזה דרגה של רשעות הוא הגיע, "על האש" ולא עושה תשובה, לא הניח ע"ז בעולם שלא הזכירה, כיון שלא הועיל לו כלום, אמר זכור אני שהיה אבי מקרא אותי את הפסוק הזה בבית הכנסת 'בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו כי אל רחום ה' אלקיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם'. הרי אני קורא אותו אם עונה אותי מוטב ואם לאו הא כל אפיא שוין. מכאן שרק הייסורים שעבר מנשה החזירוהו למוטב.

המטרה השנייה של הייסורים זה לנקות את האדם מעבירות. לכן צריך ייסורים לכפר עוון. ואומר דוד המלך ע"ה 'אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו להשקיט לו מימי רע'. על מי מדבר דוד המלך? על מי שלומד תורה, ואפילו צדיקים גמורים הרי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, חטאים קלים לפי דרגתו הגבוהה, כמו גלימה לבנה שכל כתם קל ניכר עליה.

* ניתן להקדיש לע"נ, לרפואה או להצלחה

חובת זמירות שותף ביכוי חרקים?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

רק תפילה

רבי משה, יהודי בגיל העמידה שהחל זה עתה לחתן את ילדיו. מנהל שגרת חיים רגילה ומבורכת, המופרת מדי פעם רק בשמחות משפחתיות צוהלות...

ואז, בלי שום הכנה, הוא נקרא בבהילות לחדרו של פרופסור גלבוע. 'עשית לפני כחודשיים בדיקות מקיפות לגיל חמישים', פתח הפרופסור, 'מעשה חכם וטוב מאוד. אלא שהתוצאות טובות קצת פחות' - - -

פרופסור גלבוע העלה על המחשב את הצילומים הקשים, וגם ר' משה יכול היה להבחין בנקל בגידול הממאיר, ובגרורות שצמחו מסביבו. הפרופסור שתק, נותן לר' משה לעכל את המידע המחריד, ואחר כך אמר: 'אין לי מה להוסיף. שלום ורפואה שלימה', חתם במבוכה...

ר' משה נותר לשבת, לא מבין כלום. אחרי כמה דקות התאוששות, שאל ר' משה: 'הרי יש טיפולים, יש הקרנות, יש מה לעשות. שמעתי על אנשים שחלו ויצאו מזה. למה אתה לא ממליץ על טיפול? למה אתה לא מפנה לבית החולים?'

'אוי ואבוי', אמר הפרופסור, 'כנראה אדוני לא הבין את מצבו לאשורו. הטיפולים טובים לאנשים שהמחלה מקננת בהם, אבל עוד לא השתלטה לחלוטין. אתה במצב אחר, לצערי, מצבך חסר סיכוי - הגוף מלא בגרורות, אין מערכת אחת שלא נפגעה, אין מה לעשות! ההבדל ברור?'

בקושי רב, התרצה הפרופסור לתת לו הפניה לטיפולים. 'אם כל כך בוער לך - קח, שיהיה, אבל תדע שאין לך כל סיכוי!' אמר שוב את המילים הנוראות, חתם את המסמכים ושילח את ר' משה לדרכו...

כשחזר הביתה, ר' משה כבר לא היה אותו אדם שיצא ממנו. גוו נכפף באחת, החיוך שכל כך מזוהה עמו נמחה. מילותיו של הרופא הלמו באוזניו שוב ושוב: 'אתה חסר סיכוי, בכל רגע נתון אתה אמור לקרוס...'

ראשית, קרא לרעייתו והודיעה על החדשות הקשות והמרעישות. אחר כך, החליט לנסות, ופנה לטיפולים. כך חלפו להם שבועה חודשים...

אחרי שבועה חודשים, ערב אחד, התייצב ר' משה במרפאתו של פרופסור גלבוע בחיוך רחב, בלי לקבוע תור. 'אני צריך רק לומר תודה לפרופסור', אמר למזכירה, והראה את זר הפרחים הנאה שהביא באמתחתו...

היא התרצתה מיד, ולפני התור הבא נכנס ר' משה. הוא הניח על שולחן הפרופסור את זר הפרחים הגדול, ואמר בקול ברור וצלול:

'באתי להגיד לך תודה, אדוני הפרופסור' - - - לקח לפרופסור כמה דקות, להעלות את התיק

הרפואי של העומד מולו. הכל צף ועלה מתוך המחשב, הצילומים המרשימים מלפני יותר מחצי שנה, כמו גם הצילומים העדכניים מלפני יומיים. בתווך, ערימה אינסופית של מסמכים ומרשמים, צילומים והפניות...

'זה לא אותו אחד', לחש הפרופסור ברטט, 'זה לא יתכן, זה פשוט לא יתכן. לפני שבועה חודשים היית גמור, חסר סיכוי. אתה זה משה ה?! זה פשוט לא יתכן!'

'כן, זה אני', אמר ר' משה בחיוך מתרחב, 'אני כאן לומר לך תודה, ולספר לך איך זה יתכן...' הפעם, פרופסור גלבוע המופתע עבר לצד המקשיב, ור' משה עמד בצד הנואם: 'דווקא כשאין סיכוי!'

'אני חייב לך תודה ענקית, ענקית. כשהייתי כאן לפני שבועה חודשים, אמרת לי שאין כל סיכוי. מי יודע אם הייתי ניצל לולא המילים הללו...'

כשאמרת שאין סיכוי, הבנתי שנתורה רק דרך אחת. הגעתי הביתה, והחל מאותו ערב, כל יום ויום ולפעמים כמה פעמים ביום, התפללתי לבורא עולם. אמרתי לו 'אבא שבשמים, אני יודע שאין לי סיכוי, רק אם תשמע תפילתי ותעניק לי חיים...'

החלטתי ללכת לטיפולים, כדי לעשות את מה שאני יכול, למרות שהרפואה קובעת שאין לי סיכויים בכלל. בכל הזדמנות נשאתי עיניי שוב לשמים, וסיפרתי לבורא עולם על משפחתי המורחבת הזקוקה לאבא בריא, על ילדיי שמישהו צריך לחתן אותם, ועל החיים שלי שעוד צעירים מדי מכדי להיגדע בפתע פתאום...

אמרתי לבורא עולם שאני יודע שאין סיכוי, כי כל הרופאים כל כך משוכנעים בכך. 'רק אתה, אבא גדול, רק אתה, רופא כל בשר, רק אתה הנותן חיים לכל חי - יכול להפוך את ההחלטה. הם בעצמם לא מאמינים בהקרנות, הם בעצמם לא חושבים שכל טיפול יועיל ולו במשהו. רק אתה בורא עולם יכול להציל את המצב...'

חלפו שבועה חודשים מאז, אמר ר' משה בהתרגשות עצומה, 'ואבא הגדול הוכיח שכשפונים אליו וסומכים רק עליו - הוא יכול הכל. אתמול, כששוחררתי עם המכתב המבשר שהמחלה מאחוריי, חשבתי איך זכיתי לזה, והגעתי למסקנה שבזכותך!'

'בזכותי?!' - פרופסור גלבוע עיגל עיניו בהפתעה, 'מה פה בזכותי? הרי אני הייתי נגד כל הטיפול וחשבתי שאין סיכוי?'

'בדיוק לכן', השיב ר' משה בחיוך, 'כי זה שאתה

אמרת שאין סיכוי, גרם לי להתפלל כמו שצריך, מתוך הבנה שרק בורא עולם יכול להציל אותי במצב הזה. כי בגלל שקבעת שאין כל דרך להינצל - זה גרם לי לשאת תחינה מעומק הלב מתוך הפנמה שרק בורא עולם יכול להציל אותי. עכשיו אתה מבין למה מגיעה לך התודה? - פשוט, כי ייאשת אותי וגרמת לי להתפלל בצורה הנכונה, בצורה שעובדת, ואם אני פה - זו בדיוק הראיה! חתם ר' משה, ונפרד מפרופסור גלבוע בידדות...

כי כשאדם יודע שרק התפילה תציל אותו, היא פותחת עבורו שערי שמים. כשאדם מתפלל מתוך הבנה והפנמה שאין כל מוצא אחר - התפילה אכן פותחת לו מוצא חדש. כשאדם שופך שיחו לפני בורא עולם בידיעה שרק הוא יכול לעזור - הקב"ה עונה לכל אשר יקראוהו באמת, אבל באמת!

זו לא רק תפילה על פצוע נטול סיכוי, או על חולה שאין לו תקווה. לכל מצוקה קטנה שלנו, אנו אלופים בלהציע פתרונות, כשלצידן מגיעה כמובן התפילה. אך כדי שהקב"ה יפתח עבורנו את השערים, צריך להפוך את הסדר:

לומר לבורא עולם: אין לי פיתרון, רק אתה יכול. לשאת תפילה כי אין כל תקווה בלעדיה, רק חנון ורחום יכול לשנות את רוע הגזירה. לעזוק מקירות הלב שבאמת אין מוצא, רק רבונו של עולם יכול לשנות את התמונה!

כשאדם יודע שהתפילה היא המפתח לחייו ומפנים שהשחרית שהוא מתפלל עכשיו - היא הדרך היחידה לזכות ביום פורה בלימודים או מוצלח בעסקים, כשיהודי מתחיל שמונה עשרה בתחושה כי הרגעים הקרובים קריטיים ומשמעותיים, כי הם יכולים להביא בכנפיהם את ההצלחה בחינוך ילדיו או את הצלחת הטיפול הרפואי המורכב - אין צורך להזכיר לנתק את הטלפון הנייד כי הוא מתנתק מעצמו ברגעים כה קריטיים, הראש מתרכז מעצמו בגלל גודל השעה, הוא מכוון ומתמקד בתפילה כי היא כה דרמטית לחייו!

אם ניגש כך לכל תפילת שמונה עשרה, אם זו תהא תחושתנו לפני כל פתיחת ספר התהלים, ברור שנכוון, ברור שנחלהב, ברור שליבנו יישפך ומעיניו יהמו בתחנונים. ואם כך יקרה - שומע תפילת כל פה יקבל תפילותינו ברחמים וברצון, ויפתח לנו שערי שמים לישועות ונחמות!

"רק אתה, אבא גדול, רק אתה רופא כל בשר הנותן חיים לכל חי, יכול להפוך את ההחלטה..."

כולנו באותה סירה

כולנו סובלים מרגשי נחיתות. מטבענו, בהיוולדנו אנחנו חסרי אונים וחסרי יכולות. נחותים ביחס לבוגרים הסובבים אותנו. מכל מה שאנו יודעים לעשות היום, אין אפילו דבר אחד יחיד שידענו לעשות תמיד ושלא היינו צריכים ללמוד איך לעשותו. מטבע הדברים, בשלבי הביניים של כל לימוד, עשינו את הדברים באופן ביוני ובאין-ספור שגיאות וטעויות.

אנו קוראים עכשיו שורות מתוך ספר שמישהו כתב. בעבר הרחוק, לא הכותב ולא הקורא יכלו ליצור את המציאות הזאת: הכותב לא ידע להחזיק עט, והקורא לא ידע לקרוא אף אות אחת. בעצם, שנינו אפילו לא הצלחנו לשבת על כיסא בלי ליפול ממנו ולהיפגע. כשניסינו לבטא מילה, עשינו זאת בצורה עילגת, ובקושי הבינו מה אנו רוצים לומר. כל מה שאנו יודעים היום, היינו צריכים ללמוד 'יש מאין', ובתהליך הלמידה לשגות שוב ושוב עד שלמדנו לעשות זאת כראוי.

במהלך תהליך הלמידה קיבלנו מסרים רבים על יכולת הביצוע שלנו, ויותר מכך - על אי היכולת. העולם הבוגר הסובב אותנו התקיף אותנו במסרים: 'תזוהר כאן...' 'שים לב שם...' 'איפה הראש שלך?!' 'איך לא חשבת על זה?!' 'שוב שברת?!'... 'ועוד אלפי מסרים שיכלו להחזיר בתודעתנו את הדעה שמישהו בנו אינו כשורה.

למעשה, כמות המסרים שקיבלנו מהעולם הסובב אותנו, היא כאין וכאפס ביחס למסכנות שיכלנו להסיק ולמסרים שיכולנו לשדר לעצמנו, בראותנו כמה אנו נכשלים, שוב ושוב, לאין שיעור וערך.

מלחמתנו הייתה אמנם להוכיח שאנו כן יכולים, אבל

פרשת שבוע הרב צח ויאה

פרשת משפטים

מזל טוב יש לך היום יום הולדת, הזמנתה כבר את כל האורחים הפיצות בדרך, השתייה במקרה, החטיפים בצלחות, ברוך ה' הכל מוכן נשאר לך רק לנקות את הרצפה ולהוציא את השתיה מהמקפיא, הכל עבר בשלום עד לרגע שהוצאתה את 24 הבירות מהמקפיא פגשת במגב שלא היה מונח במקומו ולצערך נשברו כל הבירות...

עכשיו צריך שוב לנקות ולקוות לנס כי כבר עברה השעה 11 בלילה ואין איך להשלים את החסר, אבל למזלך הטוב אני ואתה שכנים ובדיוק בזמן הניקיון אנחנו נפגשים במדרגות אני מאחל לך מזל טוב חברי היקר ופניך עצובות כשראיתי את הזכוכיות על הרצפה הבנתי את שקרה והסברתה לי שהיום יש לך יום הולדת, הפתעתי אותך במתנה מיוחדת במינה בחסדי שמים היו לי במקרה בדיוק 24 בירות שמחכות לאירוע משפחתי שמתקיים מחר וברצוני לשמח אותך ולתת לך אותם במתנה. כמובן שאתה לא ידעת כיצד להודות והתחילו חבריך להגיע. אולם לפתע הפתיע אותי חבר שרצה לשוחח איתי מעט והדבר שהתאים ביותר לשיחת חברים כזאת הייתה לא פחות מאשר... בירה קרה. קמתי לפתוח את המקרר ואז נזכרתי כל הבירות אצל שכני היקר שחוגג יום הולדת, החלטתי

הביקורת, התגובות השליליות והמשתלחות שקיבלנו בחלק מן המקרים, וכן הכישלונות הצורבים שנחלנו, השתילו אצל כולנו, במידה זו או אחרת, רגשי נחיתות וחשש רציני שמישהו בנו אינו כשורה.

עם מסרים אלו שקיבלנו מהסביבה ועם המסכנות האישיות המכרסמות בביטחוננו העצמי, כולנו היינו צריכים להילחם ולהוכיח שאנו כן יכולים, שאנו כן בסדר, ושגם כאשר אנו נכשלים, איך בכך להעיד שום דבר על יכולותינו האמיתיות.

במחשבה שניה, יכולתי לכתוב את הקטעים האחרונים גם בלשון הווה. שהרי מי אינו חווה מלחמות כאלה עד עצם היום הזה?! על כן, כולנו צריכים ללמוד איך להתמודד עם רגשי נחיתות המקנים בקרבנו, ולו מדי פעם בפעם.

כולנו סובלים מחוסר ביטחון עצמי. על בסיס אותו רעיון שהסברנו זה עתה, אין כמעט דבר שאנו עושים היום בבטחה ובעבר לא חששנו ולא היססנו לעשותו. בכל מה שאנו יכולים לעשות היום ברוגע ובלי שום חשש, היינו צריכים, בשלב כלשהו בחיינו, להתגבר על חוסר ביטחוננו ועל החשש מתגובות הוזלת או מסיכויי הכישלון.

גם מאבק זה אינו נחלת העבר בלבד. עד עצם היום הזה, כולנו שוקלים אלף ואחת פעמים ביום אם כדאי לנו לעשות צעד זה או אחר, בגלל החשש שהוא לא יעלה יפה, שהוא לא ימצא חן בעיני מישהו או שנחל כישלון צורב.

מדהים להיווכח עד כמה עמוק בלבנו מושרשים רגשי הנחיתות וחוסר הביטחון העצמי. גם ה"גבורים" שבקרבנו, אם יעברו עליהם ימים אחדים שבהם יתעלמו מהם חבריהם הטובים, קרוביהם יבטלו בבזז את דעתם ולאזניהם יגיע קולו של מישהו שמכנה אותם מאחורי הגב בתואר הלא מחמיא 'נודניק', מיד יצוץ ויעלה בלבם החשש הבסיסי שמישהו בהם אינו כשורה ושלא זקוקים להם.

מסיבה זו, כל אחד, גם החזקים שבקרבנו, זקוקים לחיזוקים מתמידים כדי לחזק את הערכתם העצמית ואת ביטחונם העצמי. כשם שכל צמח זקוק למים במיננו ובתדירות שונים, אך אין צמח שיכול להמשיך להתפתח בלי מים בכלל, כך כל אדם זקוק לחיזוקים במיננו ובתדירות שונים, אך אין אדם שאינו זקוק להם כלל כדי לוודא שהוא נורמלי ותקין.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

לרדת אליך ולבקש בקבוק בירה אחד לשתות עם חברי, הסברתי לך שחברי הגיע בהפתעה והאם תוכל לתת לי בירה אחת מתוך ה-24 בירות? מה תהיה תשובתך על בקשתי?

בפרשתנו הפסוק "ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חופשי" פשוטו שעבד (מדובר כאן על עבד יהודי) לאחר שש שנים שעבד אצל אדונו בשביעית יצא לחופשי, ואם אין ברצונו לצאת לחופשי עושה לו אדוניו חור באוזנו ועבדו עד היובל. פרש ה"אור החיים" הקדוש שעבד הכוונה לאדם היהודי שעובד את אלוהיו ואומר לעצמו אהבתי את אדוני את אשתי ואת בני, הכוונה למצוות שעושה בעולם הזה שליבו אוהבם וחושק בהם וזה יורה על החשק והרצון של האדם לעשות רצון אדונו, ואומר ה"אור החיים" הקדוש לאיש כזה יקרה "עבד ה'" ומכוח שבעולם הזה בוחר לוותר על רצונותיו השלייליים ולעשות רצון קונו, בעולם הבא יבחר בו השי"ת יותר מהמלאכים להיות לו עבד נאמן.

מכאן נלמד שמטרתנו היא לא לצאת מהעולם הזה חופשיים הכוונה חופשיים ממצוות, אלא להפך מפרש "אור החיים" הקדוש שמטרתנו היא לצאת מהעולם מלאים במצוות ומעשים טובים ולאהוב את המצוות בעולם הזה ולוותר על הנאות שליליות ובזה נזכה עבדי ה'.

ונחזור ליום ההולדת שלך אני בטוח שתשובתך תהיה בוודאי...רק בירה אחת? אז בוא נחשוב על זה הקב"ה ברחמי נותן לנו 24 שעות ביממה של חיים, בריאות, פרנסה וכל טוב ומבקש שעה אחת בשבילו. קצת מאמץ התאמצות למצוות, ויתור על הנאות שליליות ובזה נקרא עבדי ה'.

הרב צח ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב אהרן זכאי

קידוש של שבת

א. מצות עשה מן התורה לקדש את יום השבת בדברים שנאמר: "זכור את יום השבת לקדשו" כלומר זכרהו זכירת שבח וקידוש. ומדברי סופרים שתהיה זכירה זו על כוס יין.

ב. למדו רבותינו מהפסוק "זכור את יום השבת לקדשו"- זכרהו בכניסתו, מכאן שמצוה לקדש את השבת סמוך לכניסתו. ולכן יקדש מיד בבואו לבית מבית הכנסת ויאכל את סעודת השבת. ומכל מקום מי שאין לו תיאבון לאכול, ראשי להמתין ולקדש כשירעב, ובלבד של יפגע על ידי כך בשלום ביתו, וכן אם יש לו בביתו אורחים שהם רעבים לא יעכב אותם.

ג. נשים חייבות בקידוש בין בלילה ובין ביום, ואף על פי שמצוות קידוש היא מצות עשה התלויה בזמן, בכל זאת נשים חייבות, כיוון שהוקש זכור לשמור ששניהם נאמרו בדיבור אחד, וזכור הוא על מצות עשה של קידוש, ושמור על שמירה ממלאכה, וכשם שבאיסור ממלאכה, בודאי גם מוזהרות, כך גם בעשה של זכור גם נשים מצוות.

ד. קטן שלא הגיע לגיל שלש עשרה שנה ויום אחד, אינו יכול להוציא איש או אשה ידי חובת קידוש, שהואיל ואין הקטן חייב במצוות אלא מדרבנן מדין חנוך, אינו יכול להוציא ידי

חובה את המחוייב מן התורה. ואפילו שהאיש או האשה התפללו ערבית אין הקטן יכול להוציאם ידי חובה, ואפילו בר מצוה שמלאו לו שלש עשרה שנה ויום אחד, כל שלא נודע שהביא שתי שערות דינו כקטן לענין זה. ובשעת הדחק אם הגיע לגיל שלש עשרה שנה ויום אחד ולא נבדק אם הביא שתי שערות, יכול להוציא את האשה לאחר שהתפלל ערבית, ואם הוא קטן פחות משלש עשרה שנה, יאמר הקטן את הקידוש, והאשה תאמר אחריו מלה במלה עד סוף הקידוש.

ה. מי שרגיל בעצמו לקדש בשבת על היין, וברצונו לכבד אדם אחר שיקדש, אין שום מניעה שיעשה כן, ואין זה נחשב לנדר שיצטרך לעשות התרה על כך, אלא רשאי הוא לכבד אדם אחר שיקדש, והוא ישמע את הקידוש ויתכוון לצאת ידי חובה.

ו. צריך המקדש לכוון להוציא את השומעים ידי חובת קידוש, וגם השומעים יכוונו לצאת ידי חובה, ולכן נכון שיזכיר בעל הבית לבני ביתו שיכוונו לצאת. והמתכוונים לצאת ידי חובה לא יענו ברוך הוא ברוך שמו, ובדיעבד אם ענו ברוך הוא ברוך שמו- יצאו ידי חובה, ואינם צריכים לקדש שנית.

ז. מי שאינו יכול לשמוע את הקידוש (כגון

שאוזניו כבדות או סיבה אחרת), או שבעל הבית זקן ומגמגם בלשונו, או בולע תיבות ואותיות מהברכה, יכול לברך בלחש ברכת הקידוש, ויתן עיניו בכוס שביד המברך בשעת הקידוש. וכשהמקדש יסיים הברכה לא יענה השומע (שמברך אחריו בלחש) אמן אחר ברכתו, מכיוון שבדעתו לטעום בעצמו מהכוס, ואם יענה אמן יהיה הפסק, כי הוא עצמו בירך אחריו בלחש.

ח. לפני הקידוש צריך שתהיה מפה פרוסה על השלחן ויתן עליה לחם משנה, ואחר כך יפרוס על הלחם מפה אחרת. זכר למן שהיה כמונח בקופסא, טל למעלה וטל למטה והמן באמצע, ועוד טעם לכיסוי הפת, כדי שלא יראה הפת בושתו, שמקדשים על היין ולא עליו.

ט. לאחר שגמר את הקידוש רשאי להסיר את המפה מעל הפת, אבל טוב יותר להשאיר את הפת מכוסה עד ברכת המוציא, ובשעת ברכת המוציא יניח שתי ידיו על הפת ויברך.

י. מצוה מן המובחר שגם כל אחד מן המסובים יטעם מעט יין מכוס הקידוש, אף על פי שהמקדש שתה ממנו כשיעור.

יא. עדיף יותר שהמקדש ישתה מאותו כוס שקידש עליו (ולא שישפוך לכוס שני וישתה מהכוס השני). ובזמן הזה לא נמנעים לשתות מכוס ששתה ממנו חבירו מחשש חולץ, שברור להם כי בעל הבית שקידש ושתה מן הכוס הוא בריא ואין בו חולץ. ומכול מקום העצה הטובה היא שימוזג המקדש לאחר הקידוש חלק מן היין לכוס אחר, ומיד ישתה מהכוס שקידש עליו לפני שהמסובים שותים, ואחר כך ימוזג מהכוס השניה לכוסיות הקטנות עבור כל אחד ואחד, וכל זה הוא בתנאי שהכוס גדולה שישאר בה רוב רביעית לאחר שימוזג לכוס השניה, שאם לא ישאר, ישתה תחילה רוב רביעית ואחר כך ימוזג להם.

יב. נהגו בכל תפוצות ישראל לברך את הבנים והבנות בליל שבת, ורשאים ההורים לברך את ילדיהם בברכת כהנים כשהם סומכים יד אחת של ימין על ראש המתברך, או בשתי הידים ביחד, ואין להקפיד על כך, כיון שאין כאן נשיאת כפים, ולא כוונה לקיים מצות ברכת כהנים.

יג. אם קידש ולפני שטעם ממנו נשפך כוס היין, מביא כוס אחר ומברך עליו בורא פרי הגפן ואינו צריך לחזור ולברל ברכת מקדש השבת. אבל אם היה בדעתו בשעת הברכה לשתות אחר כך עוד יין בנוסף לכוס הקידוש, אינו צריך לברך בורא פרי הגפן, אלא ישתה תיכף כוס אחר בלי ברכה, ובלבד שלא יפסיק בדיבור שלא מענין הקידוש.

להלכות נוספות של הרב אהרן זכאי
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

בזכות האמונה

הזכרנו שבוע שעבר שהקדוש ברוך הוא כביכול משתעבד לנו להצילנו כאשר אנו בוטחים, וחש כביכול חייב להצילנו, שכן הרי כמה נתייבנו להכיר טובה למיטיב, וענש הכפוי טובה גדול למאד כידוע, ואם כך צונו הבורא, בודאי שכמו כן אלו המה דרכיו, ונצטיינו בכך מטעם "ההלכת בדרכיו".

והקדוש ברוך הוא הרי אינו מקפח שכר שום בריה כמובא בחז"ל, ועד כדי שדרשו על הכלב ששכרו לתן לו הנבלה בשביל שלא חרץ לשונו על עם ישראל ביציאתם ממצרים, ועוד דרשות נפלאות בזה.

על אחת כמה וכמה שלא יקפח הבורא שכרו של זה העושה לו נחת בכך שבטוח בו, שכן הבטוח בה' עושה נחת רוח עצום ליורו, והסבה לפי שזו תכלית כל התורה ומצוות כמובא בהגר"א על משלי (ה), וכן הוא ברמב"ן סוף פרשת "בא", שכמו כן באר שתכלית כל התורה והמצוות הוא שנאמין באלקינו ונודה אליו שהוא בראנו.

מה יש לבוא יותר נחת מזה שהאדם מכחיש ומשקר את כל כחות הטבעיים שבעולם, ולא מתפתה לשקר של הטבע, של הכח, של הגבורה, של השכל, ומבטל כל הכחות שבעולם מלסמך עליהם, ובא לפני הבורא, ואומר לפניו באמונה שלמה: רבונו של עולם, איני מאמין בשום כח חוץ ממך, אין לי על מי להשען אלא רק עליך, באתי אליך, שכן יודע אני בברור שכלם תלויים בך, ואין שום כח לשום כח מבלעדיך, כך תקותי, ולכן אנא הושיעני...

בנחת רוח זו שעושה האדם לבורא, משתעבד הבורא וחש חובה כביכול להשיב לו לזה "מדה כנגד מדה", כנגד שבטל זה כל הכחות ולא יחס להם שום כח, כן יעשה לו ה' לבטל כל הכחות מעליו שלא ישלטו בו.

בפרט כשמתחזק במדת הבטחון בודאי באה ברכה לתוך ביתו!

היוצא מדברינו, דעל ידי קבלת התורה וקיומה, זכו ישראל למדת הברכה ומזה צריך כל אחד להתבונן עד כמה צריך להתחזק בענין קיום התורה, שעל ידה שורה הברכה על מעשה ידיו ובפרט כשמתחזק האדם במדת הבטחון –

בודאי באה ברכה לתוך ביתו, וכדכתיב: "ברוך הגבר אשר יבטח בה'" וגו'.

ועל כן כעת כאשר מתרבה כמה עניני מצוקות בעולם, אשר כמעט אין לנו שום מקור לפרנסה על פי דרך הטבע – אין לנו רק לחסות בשם השם, והיפלא מה' דבר להושיענו? ובודאי על ידי שנחסה בו – ישלח לנו ברכתו ממעון קדשו.

וכן רמז לנו הנביא, שכן יהיה בסוף ימי גלותנו, שנאמר (צפניה ג, יב): "והשארתי בקרבך עם עני ודל, [רוצה לומר, עם שהוא מענה וגם עני ודל] וחשו בשם ה'", ולא פרש לנו הנביא פה מה יהיה כשנחסה בשם השם; ונתפרש במקום אחר, שנאמר (תהילים קיח, כו): "ברוך הבא בשם ה'", ברכנוכם מבית ה'" ורוצה לומר, שעל ידי שבא בשם ה' – יבוא עליו ברכה מבית ה', ששם מקור כל הברכות והשפעות.

"מתן אישור להרס בתי מחבלים, עלה לי בדמים"

מאנשי חשוד בפעילות עוינת! ולפי חוות דעת של כל גורמי הביטחון, כולל השב"כ וגורמי המודיעין השונים, הריסת בתי מחבלים מרתיעה מחבלים פוטנציאליים מביצוע פיגועים, ויתרה מזאת, היא מעודדת בני משפחה להסגיר מחבלים מבעוד מועד.

אז איך יעלה על הדעת, שדעותיו הפוליטיות של פרקליט המדינה, או שופט בג"ץ כזה או אחר, ימנעו את ההריסה ויעודדו את הטרור???

זאת הבעיה, כאשר האדם הוא מחוקק את החוקים! הוא מנווט את המשפט לפי הרגשתו ורצונו! והוא משוכנע שהבנתו היא הקובעת!

זו הסיבה שעמדתו הנפשית של שי ניצן מכריעה ולא רק ביחס להריסת בתי מחבלים. זה הטעם שבג"ץ יכול לצפצף על רצון העם ונבחריו ולקבוע מה "סביר" ומה "לא סביר" בעיניו. מה "מוסרי" ומה "לא מוסרי".

רוצים עוד דוגמאות? בבקשה. אני רק מקווה שזה לא ירגיז אתכם. בשנת 2005 בג"ץ פסל את "נוהל שכן". במסגרת הנוהל, שכן או קרוב משפחה נדרש ע"י חיילי צה"ל לדפוק על הדלת ולבקש מהמחבל לצאת וכך ללכוד אותו. למה בג"ץ פסל? כי זה "לא הומני".

בשנת 2013 בג"ץ ביטל את החוק שמאפשר למדינה לעצור מסתננים לא חוקיים, בטענה שזה "מפר את חוק יסוד כבוד האדם וחירותו".

מה תשובת התורה:

"ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם".

מיד אחר מתן תורה, משה מצטווה ללמד את העם את דיני התורה, וכאן נכנסים גם לעניינים ארציים, של אדם גנב או מכה, של מזיק ושל שומר. עוסקים בדמותו של הדיין ובחובותיו, ובעצם קובעים: ה' הוא האלוהים, הוא המחוקק, הוא הקובע מה מוסרי ומה לא, ורק להחלטותיו אנו כפופים.

שבת שלום!

הרב יהודה שמעוני מנגיד שיעור בישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הוצעה לטעום טעם של שבת אמיתית?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות

עם הרה"ג דניאל זר שליט"א ובחורי הישיבה

קריאת תהילים

חדרים מפוארים

אוכל כיד המלך

תפילות מרוממות

להזמין מקום לשבת הקרובה ניתן למלא את הטופס באתר הישיבה או להתקשר למשרדי הישיבה

03-5701212